

appr

Asociația Producătorilor de Porumb
din România

Domnului director Cătălin Șimota

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU PEDOLOGIE, AGROCHIMIE ȘI
PROTECȚIA MEDIULUI – ICPA București**

Stimate domnule director,

Va rugăm să găsiți mai jos câteva păreri ale APPR despre modul cum ar trebui rescris Codul de bune practici agricole (CBPA). Apreciem în mod deosebit oportunitatea pe care ne-o oferiti de a impartasi aceste opinii.

1. Actualizarea informațiilor din Codul de bune practici agricole

În prima etapă, colectivul care reeditează Codul trebuie să actualizeze modificările făcute de organisme/instituțiile îndreptățite să o facă (de exemplu MADR prin Ordine de Ministru) în ceea ce privește doza maximă de azot sau momentul de aplicare. Numai după acest lucru se poate vorbi despre actualizarea Codului. De exemplu, mulți fermieri chiar și oficialități, care au citit ordinele de ministru emise, consideră că doza maximă de N/ha care poate fi folosită, chiar când se fac analizele de sol, este de 170 kg N/ha.

Din acest motiv, indiferent de recolta obținută, aproape nimeni nu mai admite că a depășit această valoare decât cu totul excepțional. Așa se face că, folosind o doză de 165 -170 kg N/ha se pot obține la alegere 18 t/ha, 15 t/ha și 12 t/ha. În Statele Unite producții de 15 t/ha se obțin cu doze în jur de 220 kg N/ha.

2. Este CBPA o lucrare de încredere pentru fermieri din punct de vedere practic?

Tehnologiile aplicate și în final profitul fermierilor depind mult de modul în care este scris și interpretat CBPA.

Codul trebuie să **recomande** și să **reglementeze**. Deci pot exista nuanțe. Recomandările nu sunt obligatorii, dar reglementările sunt. Diferențierea corectă este esențială.

Autorii codurilor de bune practici britanice afirmă că cerințele de azot ale culturilor trebuie estimate pornind de la experiențele în câmp, iar recomandările și reglementările trebuie făcute luând în considerare cultivarul, recolta dorită, calitatea recoltei și conținutul de azot al solului

Considerăm că ar trebui să ținem seama și noi de aceste principii.

Dacă s-ar adopta și în România aceste principii la elaborarea CBPA, am constata că actuala versiune este o selecție atractivă (pentru ecologiști), de speculații științifice și estimări. Nimic nu este sigur. Iată câteva exemple.

ASOCIATIA PRODUCATORILOR DE PORUMB DIN ROMANIA

Str. Garii nr. 2, Loc. Mihail Kogalniceanu, jud. Ialomita, Telefon: 0723.265.469/ 0723.265.470

www.apprs.ro

appr

Asociația Producătorilor de Porumb
din România

Recomandare

„Se recomandă evitarea efectuării fertilizării pe soluri proaspăt lucrate în profunzime (scarificate, arate în profunzime), pentru a împiedica penetrarea nitraților spre apele subterane”.

În ultimul timp, din ce în ce mai mulți fermieri scarifică terenul, mai ales cei care au renunțat la arătură. De aceea trebuie să fie clar pentru ei ce înseamnă „proaspăt lucrate”, ce perioadă, câte luni sau câte zile trebuie să treacă de la scarificare la fertilizare, ce înseamnă „arate în profunzime”, care este adâncimea. Ce înseamnă „se recomandă”? Pot fi fermierii penalizați dacă nu respectă recomandarea?

Reglementări

Se poate aplica azotul pe terenul înghețat, da ori ba?

Iată ce găsim în varianta Codului apărută în Monitorul Oficial Anul 183 (XXVII) — Nr. 649 bis , Joi, 27 august 2015.

„Sunt necesare o serie de precauții atunci când se efectuează fertilizarea cu îngrășăminte chimice: adoptarea unei maxime prudențe atunci când terenul agricol prezintă fenomenul de scurgere de suprafață; riscul este maxim când terenul este saturat de apă sau înghețat”. (pagina 85 Subcapitolul 7.6.2., Recomandări privind tehnicile de aplicare a fertilizanților).

Concluzie parțială 1. Cu o maximă prudență, îngrășămintele chimice (cu azot), ar putea fi aplicate pe terenul înghețat. Dar dacă nu este interzisă aplicarea pe zăpadă în mod expres, înseamnă că se poate fertiliza pe zăpadă?

„Se interzice aplicarea gunoiului, ca și a **oricărui tip de îngrășământ**, pe timp de ploaie, ninsoare și soare puternic și pe terenurile cu exces de apă sau acoperite cu zăpadă. În plus față de cele arătate mai sus, nu se recomandă să fie aplicate dacă solul este puternic înghețat...” (7.6.3 Cerințe speciale pentru aplicarea fertilizanților organici, pagina 91).

Concluzie parțială 2

- ✓ Gunoiul nu se poate aplica pe zăpadă, dar se poate pe solul înghețat. Dar nu și pe cel foarte înghețat.
- ✓ „Orice tip de îngrășământ” se referă doar la îngrășăminte organice, pentru că suntem la capitolul 7.6.3 „Cerințe speciale pentru aplicarea fertilizanților organici”, sau include și îngrășămintele chimice?

Observații

Un alt argument, subiectiv poate, dar important, este că unul dintre autorii Codului, prof. G.V. Roman de la USAMV București, unde opinia generală este și ea favorabilă aplicării iarna/pe teren în ghețat a îngrășămintelor cu azot, susține el însuși acest lucru: “în cazul administrării terestre, trebuie ca solul să fie înghețat sau zvântat: ca atare, lucrarea se începe încă din partea a doua a iernii, pe teren înghețat, dar de dorit neacoperit de zăpadă.”

appr

Asociația Producătorilor de Porumb
din România

În ediția din 2003 a Fitotehniei, profesorul Bîlteanu scria: „administrarea îngrășămintelor cu azot în timpul iernii sauprimăvara foarte timpuriu se face cu mijloace terestre pe sol înghețat”.

În Fitotehnia din 1964, profesorii Nicolae Săulescu și Gheorghe Ionescu-Șișești au afirmat că “îngrășările din timpul iernii merită a fi practicate și în condițiile țării noastre”.

Indiferent ce se va scrie despre acest subiect, el va trebui susținut cu argumente experimentale, nu doar estimări.

- 3. Fertilizarea după 31 octombrie.** Trebuie să ținem seama de cultivar, de accidentele climatice și de încălzirea globală. În tabelul 7.6 se specifică faptul că începutul perioadei de interdicție pentru aplicarea îngrășămintelor minerale la culturile de toamnă este 1 noiembrie. Dar ar putea să fie 1 decembrie pentru grâu, deoarece se cultivă soiuri de grâu în România care pot fi semănate până la sfârșitul lunii noiembrie. Atunci de ce nu se poate fertiliza în luna noiembrie?

Există și ani, când din cauza ploilor persistente, nu se poate semăna grâul în luna octombrie. Nu fertilizăm în aceste condiții?

Semănatul acesta tardiv ar putea fi considerat o confirmare practică a unor observații mai vechi (1934, 1970), că soiurile din acea perioadă absorbau azotul până la 0 °C. Poate același fenomen se manifestă și la soiurile actuale. De aceea este nevoie de experiențe în câmp.

Experiențe din 1952 au arătat că plantele de grâu au nevoie în perioadele de iarnă de o concentrație a solului în nitrați mult mai mare decât în fazele din primăvară când se absoarbe mult azot. Aceasta ar putea însemna

*Debutul perioadei de aplicare a îngrășămintelor cu azot (actualul 01/03 pentru culturile de toamnă și 15/03 pentru culturile de primăvară), trebuie adaptată condițiilor actuale de cultură din România, în care schimbările climatice au deja o incidență notabilă. Este sugestiv modelul ultimilor trei ani al repartiției precipitațiilor. Similar cu alte țări (sau regiuni) agricole importante cu condiții de climă comparabile cu cele din țara noastră, credem că aplicarea îngrășămintelor pentru culturile de toamnă poate începe din 31/01, respectiv 15/02 pentru culturile de primăvară. **S-ar putea ca problema să fie rezolvată.***

4. Standardele maxime

În situația în care nu se întocmesc planuri de fertilizare pe baza studiului agrochimic, au fost evaluate cantitățile de azot necesare realizării unei producții echivalente cu media la nivel național pe ultimii 10 ani pentru principalele culturi agricole, în condițiile unei fertilizări echilibrate i pentru pante până în 12 % i respectiv peste 12%, prezentate în tabelele 7.4.1 i 7.4.2

„Media la nivel național pe ultimii 10 ani” este cea din anii 2003-2012: 3,456 t/ha la porumb, 1,589 t/ha la rapiță și 2,749 t/ha la grâu (date de pe www.fao.org).

Propunem ca standardele maxime să fie calculate pornind de la cele mai mari producții din ultimii 5/10 ani. În acest caz, doza de azot ar trebui să permită obținerea a 8 t/ha la porumb (2018), 5 t/ha la grâu (2018), 3 t/ha la rapiță

ASOCIATIA PRODUCATORILOR DE PORUMB DIN ROMANIA

Str. Garii nr. 2, Loc. Mihail Kogalniceanu, jud. Ialomită, Telefon: 0723.265.469/ 0723.265.470

www.apprs.ro

appr

Asociația Producătorilor de Porumb
din România

(2016) și floarea-soarelui (2018) etc.

Ce rost are să calculăm necesarul de azot pentru producții medii pe țară de 1700 kg/ha (2007) și 2187 kg/ha (2012)?

Anexa Informații discutabile

1. „Se recomandă aplicarea azotului toamna numai sub formă amoniacală sau amidică. Procedându-se în acest fel, culturile vor consuma în primele faze de vegetație azotul rezidual din sol, contribuind astfel la reducerea cantităților de nitrați antrenați în apele de suprafață și în cele subterane”.
Specialiștii englezi afirmă că în practică, pericolul de levigare este la fel de mare, deoarece amoniul este repede transformat în nitrați prin nitrificare. De asemenea, prin hidroliza ureei urmată de nitrificare, se formează nitrați.
2. Îngrășămintele complexe se recomandă a fi aplicate în funcție de raportul dintre nutrienți. De exemplu: cele cu un raport în favoarea azotului sunt adecvate pentru culturi tehnice etc.” O generalizare incorectă. **La sfecla pentru zahăr (plantă tehnică), raportul este în favoarea fosforului la îngrășămintele starter.**
3. „Folosirea tehnicilor de irigare localizată (picurare) permite utilizarea unor cantități minime de îngrășămintele.”
Când se irigă, chiar prin picurare, dozele de îngrășămintele se măresc, deci nu sunt minime. Prin fertirigare se mărește coeficientul de utilizare a îngrășămintelor și consumul specific poate fi mai mic. Dozele minime se folosesc atunci când se așteaptă o secetă puternică.
4. „Cea mai bună metodă de administrare a îngrășămintelor chimice este încorporarea directă în sol”. **Există multe excepții: majoritatea microelementelor se aplică foliar la apariția curențelor, azotul aplicat în vegetație la păioase și rapiță nu se încorporează.**
5. „Cel mai indicat mod de aplicare a îngrășămintelor este împreună cu semănatul”. **Este o afirmație falsă pentru fertilizarea cu azot la culturile de toamnă, deoarece cea mai mare parte trebuie aplicat fazial, primăvara.**

Cu considerație

Cristina Cionga

Manager Afaceri Europene

Dr. Horia Hălmăjan

Consultant științific APPR

ASOCIATIA PRODUCATORILOR DE PORUMB DIN ROMANIA

Str. Garii nr. 2, Loc. Mihail Kogalniceanu, jud. Ialomită, Telefon: 0723.265.469/ 0723.265.470

www.apprs.ro